

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a felperesnek az alperes ellen házasság felbontása, különvagyon megtérítése és járulékai iránt a Budai Központi Kerületi Bíróságnál 17.P..30.498/2005/79. számon megindított és a Fővárosi Bíróságnak 50.Pf.637.905/2009/3. számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen az alperes által 85. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg külön felhívásra az államnak 174.000 (egyszázhetvennégyezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság az ítéletével a felek házastársi közös vagyonának a megosztása körében kötelezte a felperest arra, hogy fizessen meg az alperesnek 90 napon belül 2.873.325 forintot, ezt meghaladóan a viszontkeresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 211.320 forint perköltséget és úgy rendelkezett, hogy ezt meghaladóan felmerült költségeiket a felek maguk viselik. Az alperes illetékeljegyzési joga folytán felmerült és le nem rótt illeték összegét 420.000 forintban állapította meg, amelyből a felperest 140.000 forint, az alperest pedig 280.000 forint - külön felhívásra - az államnak történő megfizetésére kötelezte.

Az ítéletének indokolásában tényként állapította meg, hogy a peres felek 1970. február 7-én kötöttek házasságot, melyből három, ma már nagykorú gyermekük született. A felek életközössége 2004. szeptemberében megszakadt és a felperes a közös lakásból elköltözött.

A felek közös lakása a B., kerület W. u. 7. szám alatti ingatlanban volt, amelyet a felek az 1997. október 13-án kelt adásvételi szerződéssel egymás közt egyenlő arányban vásároltak meg. A szerződésben kikötött 15.500.000 forintos vételár kifizetéséhez felhasználták az alperes különvagyonát képező B., ., K. u. 3. II. em. 2. szám alatti ingatlan 2.100.000 forintos eladási árát. A vételt követően az ingatlant átalakították és azon különböző beruházásokat is végeztek. A felek az ingatlant a 2005. február 17-én kelt szerződéssel közösen értékesítették 34.000.000 forintért és annak vételárát a vevők - egyenlő arányban - a felek O. B. Rt.-nél külön-külön vezetett számlájára utalták át. Az alperes az életközösség megszűnése után a nagy költségekkel járó házat már nem tudta volna fenntartani, ezért végül maga is az értékesítés mellett döntött, jóllehet korábban azt is felvetette, hogy a felperes 1/2 eszmei hányada kerüljön a gyermekek tulajdonába, ez elől azonban a felperes kifejezetten elzárkózott. A felperes az eladási ár reá eső részéből a felek Zs. és Sz utónevű gyermekeinek jelentős összeget juttatott, az addig az alperessel lakó Csaba utónevű gyermeknek pedig lakást vásárolt és ezáltal lehetővé tette, hogy az alperes az általa 2005. március 22-én kelt szerződéssel megszerzett ingatlanba már egyedül költözzék be.

Az életközösség megszűnésekor az O. Rt. által vezetett közös megtakarítást tartalmazó 4. végű számú számla egyenlege 382.661 forint, a lekötött betét összege pedig 563.991 forint volt. A

felperes az elköltözését követően a közös ingatlan fenntartásához - a feni számla terhére - 450.000 forinttal járult hozzá.

A volt házastársak egyenlő arányú közös tulajdonát képezte az 1999. decemberében alakult, jelenleg végelszámolás alatt álló D-M 2000 Bt., amelynek a felperes önálló képviselőre jogosult beltagja, az alperes pedig a kültagja volt. A felek vagyoni betétjeinek az egymáshoz viszonyított aránya a felperes kedvezőbb $3/4 - 1/4$ volt, a cég fő tevékenységi körét járóbeteg ellátás képezte és abban a felperes háziorvosként dolgozott. Az alperes társaságban betöltött tagsági jogviszonyát 2005. november 14-én felmondta. Az életközösség megszűnésekor a társaság saját tőkéje 6.610.000 forint, annak az egy-egy félre jutó fele része pedig 3.305.000 forint volt, és ezt az összeget semmiféle harmadik személlyel szemben fennálló tartozás nem terhelte. A társaság tulajdonát képezte egy Daewoo Matis típusú személygépkocsi, melyet az alperes a társaságtól 50.000 forintért megvásárolt. A gépkocsi kivezetéskori nettó értéke 730.140 forint volt, így az alperest terhelő kötelezettség $(730.140 - 50.000 =)$ 680.140 forint. A szárazüzemű takarító berendezés a társaság nyilvántartásában maradt, s azt a felek tudtával gyermekük használta. A D-M 2000 Bt. 2004-ben jól működő, nyereséges vállalkozás volt, s a felperes a társaságban személyes tevékenységet végzett, így közreműködői díjat nem számolhatott el. 2005-ben azonban a társaság mérleg szerinti eredménye már 2.143.000 forint veszteséget mutatott. E veszteséget az okozta, hogy a felperes részére közreműködői díjat számoltak el, amelyet a felperes nem vett fel, hanem azt passzív időbeli elhatárolásnál vették figyelembe. Ez az elszámolás a költséget jelentősen megnövelte. A felperesnek egyébként emiatt személyi jövedelemadó kötelezettsége nem keletkezett.

A felperes keresetében az alperessel kötött házasságának a felbontását kérte.

Az alperes viszontkeresetében a házastársi közös vagyon megosztása keretében a felperest a D-M 2000 Bt.-ben lévő vagyoni részesedés címén 2.890.000 forint és ennek 2006. január 31. napjától járó kamata, készpénz elszámolás címén a lekötött betétből 656.995 forint, a folyószámlán kezelt 191.330 forint, továbbá a felperes édesanyja számláján lévő 964.000 forint és ezen összegek után 2004 szeptemberétől járó kamat, valamint 2.300.000 forint különvagyoni hozzájárulás megfizetésére kérte kötelezni.

A felperes a viszontkereset részbeni elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság a jelen perben 2005. november 17-én kelt és ugyanezen a napon jogerőre emelkedett 17.P.30.498/2005/79. számú részítéletével a peres felek 1970. február 7-én kötött házasságát felbontotta.

A házastársi közös vagyon megosztásáról rendelkező ítéletében az alperes által a W. utcai ingatlanba beruházott 2.100.000 forint különvagyon megtérítéseként igényelt 2.300.000 forint elszámolására nem látott lehetőséget. Az elsőfokú bíróság ugyanis úgy ítélte meg, hogy az alperes a 2.100.000 forint különvagyont a W. utcai ingatlan vásárlásakor a közös vagyonba utalta, amikor pedig 2005. februárban sor került az ingatlan értékesítésére, és az alperes a vételár egyenlő arányban történő, külön-külön bankszámlára utalását elfogadta, lemondott a különvagyon visszatérítéséről.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint amikor a felperes a W. utcai ingatlan értékesítéséből befolyó jutóját - különböző arányban - a gyermekei között elosztotta, abban a hitben cselekedett, hogy a gyermekek ily módon történő támogatása az alperes megelégedését is szolgálja majd, hiszen a gyermekek segítése az alperesnek sem volt közömbös. A fentiekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a különvagyon

megtérítésére vonatkozó alperesi igényt - a kifejezett joglemondás esetleges hiányában is, a Csjt. 31.§ (5) bekezdésében megfogalmazott kivételes szabály alkalmazásával, - mintegy másodlagosan - elutasította.

A felek megosztásra váró házastársi közös vagyona a következő tételekből állt az elsőfokú bíróság megítélése szerint:

1. lekötött betét 563.991 forint
 2. folyószámla egyenleg 382.661 forint
 3. cégvagyon 6.305.000 forint
- (az utóbbi helyesen: 6.610.000 forint)

Az elsőfokú bíróság az 1. tételből 450.000 forintot levonásba helyezett, mivel úgy tekintette, hogy a felperes az elköltözését követően a bankszámla terhére ilyen összeggel járult hozzá a W. utcai ingatlan fenntartási költségeihez, így ezen tételnél 113.991 forintra módosult a megosztandó közös vagyon értéke, ezért ennek alapján 56.995 forint a jutó. A 2. tételből a felek jutója 191.330 forint, a 3. tétel jutója pedig 3.305.000 forint, de ebből - az alpereshez került személygépkocsi értéke miatt - 680.000 forintot levonásba helyezett az elsőfokú bíróság, így megítélése szerint a cégvagyonból csak 2.625.000 forint jár az alperesnek. Az elsőfokú bíróság tehát a fentiekre figyelemmel 2.873.325 forintban határozta meg a felperes által az alperesnek fizetendő marasztalási összeget (56.995 Ft + 191.330 Ft + 2.625.000 Ft = 2.873.325 Ft).

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes fellebbezéssel élt annak részbeni megváltoztatása és a felperes arra való kötelezése iránt, hogy az ingatlanba beruházott különvagyonának a megtérítéseként fizessen meg neki 2.300.000 forintot, a közös bankszámlapénz megosztásának a jogcímén pedig további 600.000 forintot.

Az alperes fellebbezésében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy az ingatlan vásárlásakor az anyai örökségét a közös vagyonba utalta, és azt is iratellenesen állapította meg, hogy a W. utcai ingatlan értékesítése alkalmával lemondott a különvagyona visszatérítéséről. Fellebbezésében támadta a Csjt. 31.§ (5) bekezdése elvi alkalmazásával kapcsolatos elsőfokú felvetést is, erre vonatkozóan azt hangsúlyozta, hogy számára nem jár méltánytalan vagyoni előnnyel, ha hozzájut a különvagyonához, mert nem jut olyan vagyoni előnyhöz, amely a méltányossággal nem fér össze.

A bankszámla tekintetében fellebbezésében azt hangsúlyozta, hogy helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az életközösség megszakadásakor a lakossági folyószámlán 563.991 forint lekötött betét, és 382.661 forint összegű szabadon felhasználható egyenleg szerepelt. Az alperes fellebbezési érvei szerint azonban az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a felperes az életközösség megszakadása előtti hónapokban - a megszokott havi 150.000 forint felvételén túlmenően - összesen még 750.000 forintot is felvett a számláról, mely összeg felhasználásáról nem tudott számot adni, így igényt tart a felperes saját céljára felhasznált 750.000 forint felére, azaz 375.000 forintra. Ezen túlmenően fellebbezésében azt is sérelmezte az alperes, hogy az elsőfokú bíróság az 1. tételből levont 450.000 forintot, így ezen levonás mellőzését kérte. Az ezzel kapcsolatos fellebbezésében azt hangsúlyozta, hogy az elsőfokú eljárásban nem ismerte el, hogy a felperes az életközösség megszakadása után ilyen összeget fordított az ingatlan fenntartására. Megjegyezte azt is, hogy amennyiben a felperes bizonyítani tudta volna az eljárás során az ingatlan fenntartására eszközölt ráfordításait, akkor sem az egész összeg, hanem csak annak fele része megtérítését igényelhetette volna.

A másodfokú bíróság az ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részét pedig helybenhagyta. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 174.000 forint le nem rótt fellebbezési illetéket, a felperesnek pedig 15 napon belül 87.500 forint másodfokú perköltséget.

A döntését azzal indokolta, hogy a per adatai szerint az 1997. októberében 15.500.000 forintért megvásárolt W. utcai ingatlan vétele során felhasználásra került a . kerületi K. utcai lakás értékesítéséből származó 2.100.000 forintos alperesi különvagyont. Az alperes álláspontja szerint ez azt eredményezte, hogy a W. utcai ingatlan 13,54%-a az ő különvagyona volt, így az életközösség megszakadása után 34.000.000 forintért értékesített W. utcai ház eladási árából 4.600.000 forint a különvagyoni ráfordítása aktuális értéke, ezért csak 29.400.000 forint a felosztandó közös vagyon, aminek a fele része, tehát 14.700.000 forint illeti a felperest. Mivel azonban a felperes 17.000.000 forintot, azaz a jutójánál 2.300.000 forinttal több pénzt vett fel a W. utcai ingatlan eladása során, ezt a 2.300.000 forintot - az alperes viszontkeresete szerint - köteles megfizetni. Az alperes tehát - a Csjt. 31.§ (2) bekezdésére alapítottnan - ilyen ténybeli alapon tartott igényt különvagyona megtérítésére.

A másodfokú bíróság - a fenti peradatok mellett - egyetértett az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy az alperes a W. utcai ingatlan vételekor a különvagyont valóban a közös vagyonba utalta, az ezt megkérdőjelező alperesi fellebbezési érvelés súlytalan. A közös vagyonba utalás viszont természetesen nem zárja ki, hogy az alperes - a házastársi közös vagyon felszámolása során - ne igényelhesse a közös vagyonba beruházott értékei megtérítését. A másodfokú bíróság azonban egyetértett az elsőfokú bíróság azon jogi okfejtésével is, hogy az alperes különvagyont megtérítésére

vonatkozó igénye azért nem alapos, mivel megtérítési igényéről lemondott. A másodfokú bíróság megítélése szerint ez akkor következett be, amikor a felek megállapodtak a W. utcai ingatlan közös értékesítéséről, a vételár egymás közti egyenlő arányú felosztásáról, és annak felhasználásáról, nevezetesen, hogy a felperes a neki jutó vételárrészből a nagykorú gyermekeket támogatja, az alperes pedig szabadon rendelkezik a vételárral. Az alperes ugyanis ezzel a megállapodással a maga részéről egyértelműen kifejezésre juttatta, hogy a különvagyona megtérítésére nem tart igényt. A felek fenti tartalmú megegyezése egyébként fogantatba ment, a felperes - még az alperes által is elismerten legalább 14.000.000 forint erejéig - szétosztotta a gyermekek között a neki jutó 17.000.000 forintot, az alperes pedig 2005. őszén 17.318.000 forintért egy . kerületi lakóparki lakást vásárolt magának. A másodfokú bíróság tehát - az elsőfokú bírósággal egyezően - szintén nem látott lehetőséget a 2.300.000 forint különvagyon megtérítésére vonatkozó alperesi igény teljesítésére, ezért nem látott indokot az ezzel kapcsolatos megalapozott és jogszerű elsőfokú döntés módosítására sem.

Az elsőfokú bíróság - kiegészítő jelleggel - a Csjt. 31.§ (5) bekezdése alapján is az alperesi igény alaptalanságára következtetett. A házassági vagyoni jogi ítélkezési gyakorlatban a méltányosság olyan korrekciós rendező elv, ami - bizonyos kivételes esetekben - alkalmas a nem vagyoni szempontok érvényesülésének kívánatos mértékben történő elősegítésére. A perbeli esetben a méltányosság követelménye is az elsőfokú döntés helyességét támasztja alá, ezért az ezt megkérdőjelező alperesi fellebbezési érvelés sem volt alapos.

A bankszámlával kapcsolatos elsőfokú döntést illetően a másodfokú bíróság elsődlegesen arra mutatott rá, hogy az életközösség 2004. szeptember 26. napján szakadt meg végleg és mindenre kiterjedően a

felek között, márpedig ekkor az OTP-nél vezetett lakossági folyószámlán már nem kezeltek lekötött betétet, így csak 382.661 forint volt a bankszámla egyenlege. Ebből adódóan az 563.991 forint összegű lekötött betéttel kapcsolatos elszámolásnak tulajdonképpen nem volt helye, de ezt a felperes nem kifogásolta. A 450.000 forint levonását sérelmező alperesi fellebbezési hivatkozás azonban semmiféleképpen sem eredményezheti az elsőfokú döntés megváltoztatását, és ezen a címen a felperes fizetési kötelezettségének további 225.000 forinttal történő emelését.

Az életközösség megszakadását megelőzően a felperes részéről nem történt olyan nagyságrendű pénzfelvétel a felek közös bankszámlájáról, ami alapot adna annak feltételezésére, hogy a felperes az általa felvett pénzt a közös gazdálkodás köréből kivonva, a saját céljára fordította. A másodfokú bíróság tehát az ezt állító fellebbezési érveket sem tudta elfogadni, ezért a marasztalási összeg további 375.000 forinttal történő felemelésére irányuló alperesi fellebbezést is alaptalannak találta.

A jogerős ítélet ellen az alperes felülvizsgálati kérelemmel élt a másodfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezése, valamint az elsőfokú bíróság ítéletének a részbeni megváltoztatása és - a viszontkeresetének teljes egészében helyt adva - a felperes arra való kötelezése iránt, hogy a különvagyonának a megtérítése címén 2.300.000 forintot, a közös bankszámlán kezelt megtakarítás reá eső részének a megosztása címén pedig további 600.000 forintot fizessen meg neki.

A felülvizsgálati kérelmének részletesen kifejtett indokai szerint a jogerős ítéletnek a különvagyonának megtérítése és a közös bankszámla megtakarítás megosztása iránti viszontkeresetét elutasító rendelkezése a Csjt. 27. § (1) bekezdését, 28. § (1) bekezdés b) és d) pontját és 31. § (2)-(5) bekezdéseit, a Ptk. 207.

§ (4) bekezdését és 205. §-át, valamint a Pp. 206. § (1) bekezdését, 213. § (1) bekezdését és 221. § (1)-(2) bekezdését sérti.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján csak a felülvizsgálati kérelmek keretei között vizsgálta felül.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

I. A jogerős ítélet a felülvizsgálattal támadott körben a peres felek egymással ellentétes előadásának, a kihallgatott tanúk vallomásának, valamint a becsatolt okirati bizonyítékok adatainak az egymással való egybevetése, azok okszerű, logikai ellentmondásoktól mentes, és a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglalt elveknek egyébként is megfelelően történő értékelése alapján, megalapozottan állapította meg a tényállást.

Ennek során a bizonyítási teher Pp. 164. § (1) bekezdésében foglalt főszabályának, a helyes alkalmazásával értékelte az alperes terhére mindazon tények bizonyítatlanságának a következményeit, amelyek vonatkozásában neki állt volna érdekében az, hogy az I. és II. rendű alperesek tagadásával szemben a saját tényállításait a bíróság valónak fogadja el.

Arra pedig a Legfelsőbb Bíróság már számos eseti döntésében rámutatott, hogy nem minősíthető a megállapított tényállás sem megalapozatlannak, sem iratellenesnek pusztán amiatt, hogy egyes bizonyítékokkal ellentétes ugyan, más bizonyítékok azonban azt kellően alátámasztják, a tényállás egyes lényeges elemeire

alapított logikai következtetés pedig nem tekinthető okszerűtlennek kizárólag azért, mert akár ugyanazok, akár más lényeges tényállási elemek az egyéb peradatokkal egybevetve más, ugyancsak okszerű logikai következtetésekre is kellő alapot adhattak volna.

A Pp. 270. § (2) és 275. § (3) bekezdésében foglaltakból viszont az következik, hogy a tényállás megállapításának a módjára vonatkozó és az ügy érdemi elbírálására is lényeges kihatással lévő eljárásjogi szabálysértés hiányában a szabad bírói mérlegeléssel megállapított tényállás felülvizsgálati eljárás keretében történő felülmérlegelésének, a bizonyítékok újbóli értékelésének nincs helye.

2. A Pp. 221. § (1) bekezdése szerint az ítélet indokolásában röviden elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével, hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyeken a bíróság ítélete alapszik, meg kell röviden említeni azokat a körülményeket, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, végül utalni azokra az okokra, amelyek miatt a bíróság valamely tényt nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte.

Az első- és a másodfokú bíróság ítéletének indokolása a fentebb részletezett követelményeknek maradéktalanul megfelel. Ennél részletesebb indokolási kötelezettséget sem a Pp. idézett rendelkezése, sem más jogszabály nem ró a bíróságra, iratellenesen hivatkozik tehát az I. rendű alperes az ítéletének indokolásában arra, hogy a perben eljáró bíróságok az indokolási kötelezettségüknek nem tettek eleget.

II. A Csjt. 31. § (2) bekezdése szerint a házassági életközösség megszűnésekor a vagyonközösség véget ér, és bármelyik házastárs

követelheti a közös vagyon megosztását, azzal, hogy ennek során igényelni lehet a közös vagyonból a különvagyonba, illetőleg a különvagyonból a közös vagyonba történt beruházások, továbbá a kezelési és fenntartási költségek megtérítését is, nincs helye azonban megtérítésnek, ha a kiadás a lemondás szándékával történt.

1. A közös tulajdonú ingatlanba beruházott alperesi különvagyon vonatkozásában helyesen hivatkozik ugyan az alperes a felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a Ptk. 205. § (1) bekezdése szerint a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre, a Ptk. 207. § (3) bekezdése pedig kimondja, hogy ha valaki jogáról lemond, vagy abból enged, nyilatkozatát nem lehet kiterjesztően értelmezni, ezért az ítélkezési gyakorlat szerint a közös vagyonba beruházott különvagyon megtérítése iránti igényt csak határozott és kifejezett joglemondás szüntetheti meg.

Alaptalanul érvel viszont azzal, hogy a különvagyonának a megtérítését jogszerűen igényelhetné.

a./ Egységes ugyanis az ítélkezési gyakorlat abban, hogy a megtérítési igényről való lemondás a tartalmát tekintve ingyenes juttatás ugyan, a Ptk. 579. §-ának (1) bekezdése szerinti ajándékozásnak azonban nem tekinthető, hanem valójában a Ptk. 199. § szerinti olyan egyoldalú joglemondást tartalmazó nyilatkozatnak minősül, amelyre - ha törvény kivételt nem tesz - a szerződésre vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni. Ebből következik, hogy a megtérítési igényről való lemondás szándéka a Ptk. 216. § (1) bekezdése szerint az alvagyonok vegyülésekor vagy később tett kifejezett írásbeli vagy szóbeli nyilatkozattal vagy a megtérítési igényről való lemondás szándékára utaló magatartással egyaránt kifejezésre juttatható.

A közös tulajdonú ingatlan eladásnak - a másodfokú bíróság által helyesen kiemelt - előzményei és körülményei, továbbá a volt házastársaknak az eladást megelőző megállapodása és az eladást követően tanúsított kölcsönös magatartása ugyanis kétségtől arra utal, hogy az alperes az ingatlanba beruházott különvagyonának a megtérítéséről az ingatlan közös értékesítésekor kifejezetten lemondott arra tekintettel, hogy a felperes az eladási ár reá eső fele részét a felek közös gyermekeinek juttatta és ezáltal az alperest a legfiatalabb gyermek lakhatásának terhétől is mentesítette, az alperes pedig a reá eső összeget teljes egészében a kizárólagos tulajdonában álló lakás megvételére fordította.

b./ Ilyen körülmények mellett a megtérítési igényről való lemondás bizonyítottságának a hiánya sem eredményezhetne az alperesre nézve kedvezőbb határozatot, mert a Csjt. - az első- és a másodfokú bíróság által helyesen hivatkozott - 31. § (5) bekezdése szerint a bíróságnak gondoskodnia kell arról, hogy a vagyoni igények rendezésénél egyik házastárs se jusson méltánytalan vagyoni előnyhöz.

Nem kétséges ugyanis az, hogy az alperes méltánytalan vagyoni előnyhöz jutna, a felperest pedig méltánytalan vagyoni hátrány érne akkor, ha a felperes a közös tulajdonú ingatlanba beruházott alperesi különvagyon reá eső részét annak ellenére is köteles lenne az alperesnek megtéríteni, hogy a közös ingatlan eladását, a befolyt vételár megosztását követően, de az alperes megtérítési igényének az érvényesítését megelőzően a közös vagyoni jutójának csaknem egészét - az alperessel egyetértésben - a felek közös gyermekeinek ajándékozta.

2. A Csjt. 31. § (2) bekezdése alapján megosztandó házastársi közös vagyonnak csak az lehet a tárgya, ami a házassági életközösség megszűnésekor megvolt és valamelyik házaspár birtokában maradt.

Kivételesen módot ad ugyan az ítélkezési gyakorlat arra, hogy a röviddel az életközösség megszűnése előtt az egyik házastárs által magához vett és a felek jövedelmi, illetve anyagi viszonyaihoz mérten jelentős összegű készpénzt vagy takarékbetétkönyvet - a Pp. 164. § (1) bekezdése szerinti bizonyítási teher megfordítása útján - közös vagyonként számolja el akkor, ha az egyoldalúan rendelkező házastárs nem bizonyítja azt, hogy a vitás közös vagyoni eszközöket közös célokra fordította (P.törv.21.050/1997.). Nincs azonban sem anyagi jogi, sem eljárásjogi lehetőség arra, hogy az egyik házastárs által az életközösség megszűnését megelőzően a közös lakossági folyószámláról hónapokon át több részletben felvett, és a felek jövedelmi, illetve vagyoni viszonyaihoz mérten nem számottevő összegekkel a házastársak bármelyikét utólag elszámoltassa.

A perbeli esetben a felperes 2005. májusától kezdődően az életközösség megszűnéséig - a megszokott havi 150.000 forinton felül - több részletben összesen 750.000 forintot vett fel és annak hova fordításáról az alperesnek állítólag nem tudott számot adni. Ez az összeg azonban - a másodfokú bíróság helyes indokai szerint - a felek jövedelmi és vagyoni viszonyaihoz mérten nem olyan nagyságrendű, ami alapot adna annak a feltételezésére, hogy a vitás összeget a felperes a közös gazdálkodás köréből kivonta.

A kifejtettek miatt a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet - a Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazott Pp. 254. § (3) bekezdése alapján az érdemi döntés helyes indokaira is utalva - a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban a feleknek áthárítható költsége nem merült fel, ezért a Legfelsőbb Bíróság a költségviselés tárgyában való határozathozatalt mellőzte.

Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint az It. 74. § (3) bekezdésére tekintettel alkalmazott, a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján rendelkezett a Legfelsőbb Bíróság az alperes illetékefeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéknek a viseléséről. Az irányadó felülvizsgálati perérték: 2.900.000 forint.

B., 2010. november 2.

a tanács elnöke, előadó bíró, bíró.

A kiadmány hiteléül: tisztviselő